

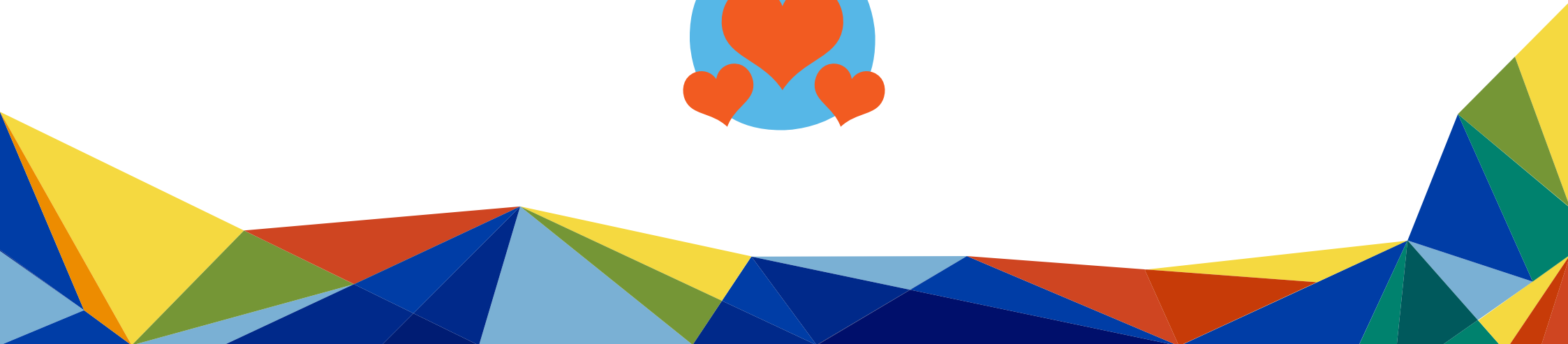

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Finlandiya Toplumunu Kursu

Cinsel sağlık ve Cinsellik

Cinsel haklar

Cinsel haklar insanın kendi tercihini belirleme (irade) hakkının önemli bir parçası olup, bu haklar herkes için geçerlidir.

Cinsel haklar, sizin kendi cinselliğinize ilişkin konularda karar verme hakkınızın bulunduğu anlamına gelmektedir. Dünya Cinsel Sağlık Örgütü (WAS), bütün insanların başlı başına şu haklarının bulunduğu yolunda bir bildirme hazırlamıştır:

- cinsel özgürlük hakkı
- kendi cinsel isteğini belirleme hakkına, bütünselliğe ve fiziksel güvenlik hakkı
- cinsel eşitlik hakkı ve
- cinsel eğitim hakkı.

Kişinin kendi tercihini belirleme hakkı

Finlandiya'da herkesin kendi tercihini belirleme hakkı vardır. Bu, bireysel özgürlük, dokunulmazlık ve güvenlik anlamına gelmekte ve aynı zamanda cinselliği ve cinselliğe ilişkin dokunulmazlığı ve kişinin kendi tercihini belirleme hakkını da ilgilendirmektedir. Finlandiya'daki her insanın aynı zamanda evlilik bağı içinde ve birsiyle çıkma (flört) ilişkilerinde de kendi cinselliğine ve bedenine ilişkin karar verme hakkı bulunmaktadır.

Cinsel suçlar

Cinsel şiddet, ne olursa olsun, bir diğer kişinin kendi iradesine karşı gelinerek gerçekleştirilmiş herhangi bir eylem olabilir. Finlandiya yasası, 16 yaşından küçüklerle seksi yasaklamaktadır ve bu bir suçtur.

İzin almadan şunlar yapılamaz:

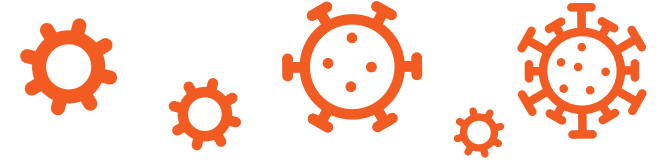
- **başka biri insanın mahrem bölgelerine dokunmak, aslında hangi bölgelerine olursa olsun, bir başkasının bedenine dokunmak**
- **cinsel nitelikli ad takmak / laf atmak**
  - konuşmayla, el işaretleriyle ya da çeşitli materyalle sekse göndermede bulunan konuları ima etmek,
    - taciz etmek, ad takmak, röntgencilik yapmak,
  - özel yaşamı ihlâl edici nitelikteki materyali sosyal medyaya yüklemek.

Çocuğa yönelik cinsel suçlar

Finlandiya'da cinsel ilişkiye girmeye rıza göstermek için ehil olma yaşı 16'dır. Bir yetişkin ya da 16 yaşın altındaki kişiden açık bir biçimde daha yaşlı olan başka bir genç kişi, 16 yaşının altındaki bir kişiyle cinsel ilişkiye giremez. Böylesi bir eylem, çocuk eyleme ilişkin olarak olumlu yaklaşmış olsa bile, cezaya tâbî bir eylemdir. Sorumluluk her zaman yetişkindedir.

Cinsel istismar, kendi konumunu ya da diğerinin bağımlılığını ya da savunma yetisinden yoksun oluşunu kullanmak suretiyle **çocuğun/gencin** cinsel etkinliğe girişmesi için güzel sözlerle ve vaatlerle kandırma ya da zorlama anlamına gelmektedir. Cinsel istismar, cinsel birleşmenin dışında kalan başka cinsel etkinliği de içerebilir. Örneğin, cinsel istismar, sarkıntılık yapma, güzel sözlerle ve vaatlerle kandırma, internet ve sosyal medya üzerinden de cinsel nitelikli fotoğraflar istemek yargıya tâbî eylemlerdir. İnternette ve sosyal medyada çocuğun istismarına yönelik girişim ve/ya da eylem 'Grooming' adı verilmektedir.

Cinsel sağlık

Bir kavram olarak cinsel sağlık

Cinsel sağlık, insan sağlığının bir parçasıdır. Cinsel sağlık, insanın kendi cinselliğinden zevk alma ve, örneğin, cinsel hastalık, istenmeyen gebelik, ayrımcılık, şiddet, kötü davranış görme ya da zorlama riski gibi bir korku duymaksızın cinselliğini gerçekleştirebilme yetisidir. Cinsel sağlık, insanlar arasındaki ilişkilerle bağlantılıdır ve cinsel refah, insanın genel refahının önemli bir parçasıdır.

Cinsel sağlık, her insanın kendi üremesi ve de doğum kontrolü kullanması konusunda karar vermesi olanağını da içermektedir. Cinsel sağlık aynı zamanda, insanın kendi cinselliğini nasıl ifade edebileceği ve gerçekleştirebileceğine karar verme özgürlüğüdür. Kendi cinselliğini anlama, güvenlik ve kendisi olarak kabul görme duygusu, her insanın cinsel refahını arttırıcı nitelik taşımaktadır.

En genel cinsel hastalıklar ve bunların önlenmesi

Cinsel hastalıklar, korunmasız cinsel ilişkiler yoluyla bulaşan, bakterilerin ve virüslerin neden olduğu bulaşıcı hastalıklardır. Bunlar, kamuya açık alanlar, wc, sauna gibi yerlerde sürdürülen her günlük etkileşimler yoluyla bulaşmazlar. Kondom (prezervatif), doğru kullanıldığında insanı cinsel hastalıklardan koruyan tek önleyici araçtır. Herkesin cinsel hastalıkların önceden engellenmesi konusunda yeterli bilgi ve becerilerinin olması gerekir.

Cinsel hastalıklara örnek olarak şunlar verilebilir:

- Klamidya
- HPV (İnsan Papilloma Virüsü) ve kondilomlar
- Cinsel organda uçuk hastalığı
- Belsoğukluğu
- B ve C hepatit
- Frengi
- HIV (İnsan İmün Yetmezliği Virüsü) virüsü ve
- Kasıkbitleri.

Cinsel hastalıklar her zaman dışarıdan görünmez ve bu hastalıklar belirti vermeden devam edebilirler. Herhangi bir cinsel hastalıktan kuşulanıyorsanız, kuşku uyanır uyanmaz konuyla ilgili olarak konuşmak için gelin ve mülteci kabul merkezinin hemşiresinden sizi test olmaya göndermesini rica edin.

Tedavi edilmeyen hastalıkların risk taşımaları ve bir hastalığın tedavi edilmediği sürece yayılmayı sürdürmesi nedeniyle, cinsel bir hastalığın tedavisinin yapılması önemlidir. Cinsel partnerin de aynı zamanda tedavi edilmesi ve bulaşma hakkında cinsel partnere haber verilmesi önemlidir. Böylece, olası bir bulaşma zinciri kırılmış olur.

Kendinizi ve cinsel partnerinizi cinsel hastalıklardan koruyun!

Kondom (prezervatif) ve oral seks koruyucusunun kullanımı bunun için en iyi yöntemdir. Finlandiya'da kondomları (prezervatifleri) ve oral seks koruyucularını eczanelerden, marketlerden ve büfelerden satın alabilirsiniz.

Doğum kontrolü yöntemleri

İstenmeyen gebelikler, örneğin, kondom, doğum kontrol hapları, spiral, doğum kontrol halkaları ve deri altı kapsüller gibi doğum kontrolü gibi önlemlerle engellenebilir. Kendi hemşirenizle size uygun doğum kontrolü yöntemi hakkında konuşun. Doğum kontrol yöntemi başarısız olduysa, istenmeyen gebelik, ilişki sonrası hapları kullanılarak engellenmeye çalışılabilir. İlişki sonrası haplarının etkili olması, en çok, cinsel birleşmeyi izleyen 12 saatlik bir süre için geçerlidir. İlişki sonrası hapları, ne olursa olsun, bir doğum kontrolü yöntemi değildir.

Gebeliğin sonlandırılması, yani kürtaj

Finlandiya'da kürtaj yasaldir ve kürtajın yapılmasına 20. gebelik haftasından önce izin verilmektedir. Gebeliğin sonlandırılması bir doğum kontrolü yöntemi değildir. Gerekli durumlarda konuyu hemşirenizle konuşun.

Sünnet

Erkek çocukların tıbbi olmayan sünneti

Tıbbi olmayan sünnet, oğlan çocuğunun penisinin ucunda bulunan ve sünnet derisi olarak bilinen deri parçasının kesildiği dinsel ya da kültürel nedenlere dayalı işlem anlamına gelmektedir. Finlandiya'da henüz reşit olmayan erkek çocuklarının tıbbi olmayan nedenlerle sünnet edilmesi yasak değildir; ancak, sünnetin çocuğun dokunulmazlık ve kendi isteğini belirleme hakkını ihlâl ettiği kabul edilmektedir. Konuya ilişkin olarak çocuğun isteğine kulak verilmeli ve de cerrahi işlem çocukta acıya neden olmamalıdır. Sadece yasal yetki sahibi bir hekim sünnet işlemini gerçekleştirebilir. İşlemin yapılabilme-

si için her iki ebeveynin de rızasının alınması gerekmektedir. Ebeveynlerin bu işlemin bedelini kendilerinin karşılaması gerekir.

Sünnet (FGM) – kız çocuklar

Kız çocuklarının sünnet edilmesi bir suçtur. Kızların ve kadınların sünneti, kültürel ya da sağlıkla ilgili olmayan başka nedenlerle gerçekleştirilen ve de dıştaki cinsel organların kısmen ya da tamamıyla kesip atılmasını ya da bu organların herhangi başka bir biçimde hasara uğratılmasını içeren her türlü cerrahi müdahaleler anlamına gelmektedir.

Sünnet, örneğin, şiddetli sancı çekme, kanama, iltihaplanmalar, cinsel ilişki sancıları, yara izinin kalmasından doğan artçıl güçlükler, işeme güçlükleri, aybaşı sancıları ve de korku, stres, uykusuzluk, kâbus görme gibi psikolojik sorunlar türünden sağlık sorunlarına yol açar. Sünnetin sonucunda aynı zamanda gebelik sırasında ve doğumda sorunlar baş gösterebilir.

Kızların sünnet edilmesi cinsel şiddettir. Bu, Finlandiya'nın Ceza Yasası uyarınca cezai yaptırımı olan bir eylemdir. Yetkilinin görevi, kızları sünnet işleminin yapılmasından korumaktır. Tehdit edici bir sünnet hakkında polise ve çocuk korumaya bildirimde bulunulmalıdır. Finlandiya'da yaşayan bir kız çocuğunun sünnet edilmek üzere yurtdışına götürülmesi yasaktır. Daha önce meydana gelmiş cinsel organ kesme eylemi için de eylemin faili sorumlu tutulabilir.

Sünnet edilmiş bir kız çocuğu ya da kadın, mülteci kabul merkezinin hemşiresinden yardım, destek, bilgi ve danışmanlık hizmeti alabilir ve gerekli olması durumunda kendisi bir hekime yönlendirilir.

Cinsel eğitim

Cinsel eğitim her insanın cinsel hakkıdır ve cinsel eğitimin amacı insanın cinsel gelişiminin desteklenmesi ve korunmasıdır. Finlandiya'da cinsel eğitim, toplum tarafından çocuklara ve gençlere okullarda öğretilen sağlık bilgisi dersinin bir parçası olarak verilir. Finlandiya'da cinselliğe, temelinde diğer bir insana değer verilmesinin ve saygı duyulmasının yattığı olumlu bir konu/kavram olarak yaklaşılmaktadır.

Cinsellik

Cinsellik insanın özelliklerinden biridir ve yaşamın bütün evrelerinde temel bir yer kaplamaktadır. Cinselliğin içine insanın bedeni, davranış biçimi, düşünceleri ve duyguları dahildir. Her insan cinsel açıdan farklı ve çok yönlüdür.

Aynı zamanda, başka insanlarla sürdürülen ilişkiler ve, insanlarla birlikte nasıl olduğunuz – örneğin, eş ilişkisinde ya da arkadaş ilişkisinde nasıl hareket ettiğiniz de cinselliğe girer. Cinsel etkinlik, yani seks, cinsel davranışın bir parçasıdır. Çeşitli yaşamsal olaylar ve deneyimler cinselliğin değişikliğe uğramasına neden olabilirler.

Cinsel yönelim

Cinsel yönelim, insanın kime karşı hayranlık duyduğunu, kime aşık olduğunu ve çekim gücü duyduğunu belirten bir özelliktir. İnsanların yaklaşık % 90'ı heteroseksüel olup, heteroseksüel bir kişi kendisinden farklı olan cinsiyeti temsil eden kişiye karşı ilgi (çekim) duymaktadır. İnsanların yaklaşık % 10'u eşcinsel

(homosexüel, lezbian, bisexüel) olup, eşcinsel bir birey kendi cinsiyetini temsil eden bir kişiye ya da, hem farklı cinsiyetin temsilcisine, hem de aynı cinsiyetin temsilcisine karşı ilgi (çekim) duymaktadır.

Finlandiya yasası herkese cinsel çeşitlilik için izin vermektedir ve bu yüzden eşcinsel ilişkiler de serbesttir. Finlandiya'da herkesin kendi cinsel eğilimini öne çıkarma ya da bu konunun kişinin özelini ilgilendiren bir konu olarak tutma hakkı bulunmaktadır.

Çocuğun cinsel hakları

Cinsellik, hemen doğumdan itibaren insanın bir parçası olup, çocuğun normal gelişiminin bir parçasıdır. Çocuğun cinselliğe ilişkin konularda kendisine rehberlik edilmesine, desteğe ve bilgiye gereksinimi vardır. Bu noktada ebeveynler önemli bir konumdadırlar. Finlandiya'da okul çağındaki çocuklar aynı zamanda okuldaki sağlık bilgisi derslerinde bilgi edinirler.

Ergenlik çağı insan yaşamında son derece önemli bir evredir. Ergenlik çağı bir çok akıl (zihin) ve beden değişikliklerini içerir.

Ergenlik çağında erkek çocuğun adam ve kız çocuğun kadın olarak büyümesi başlar. Erkek çocuklarındaki başlıca değişiklikler şunlardır:

- testislerin ve penisin büyümesi
- ses çatallaşması
- büyüme sıçramaları
- akne
- geceleri meydana gelen ejakülasyonlar (boşalmalar)
- ruh durumlarında değişimler

Kızlardaki başlıca değişiklikler şunlardır:

- aybaşı kanamalarının başlaması
- göğüslerin büyümesi
- büyüme sıçramaları
- akne
- ruh durumlarında değişimler

Ergenlik çağı birden çok yıl sürebilir ve gelişim hızı son derece bireyseldir. Ergenlik çağı genellikle yaklaşık 8-14 yaşları arasında başlar ve 3-5 yıl sürer. Bir gençte fiziksel değişiklikler ilk önce baş gösterir, aklın büyümesi daha uzun zaman alır.

Çocuğun kimliği gelişim evresi süresince kendisine özgü olarak şekil almaktadır ve buna saygı duyulması gerekir. Herkesin kendisi olma hakkı vardır. Ergenlik çağında yetişkinliğe doğru belirgin bir büyüme ve gelişme başlamaktadır. Büyüyebilmesi ve güvenli bir biçimde gelişebilmesi için **bir çocuğun ve gencin yetişkinlerden çokça desteğe, yönlendirmeye ve anlayışa gereksinimi vardır.** Yetişkinlerin ve ebeveynlerin, gereksinim duyulan desteği verebilmeleri için ergenlik çağındaki gelişime ilişkin olaylar hakkında yeterince bilgi sahibi olmaları gerekmektedir.

Bilgi, yönlendirme, danışma hizmeti ve destek

Herkesin sorunlar ve zor durumlar karşısında ek bilgiyle yardım ve destek alma hakkı bulunmaktadır. Zamanında cesurca yardım ricasında bulunmak önemlidir! Cinsel sağlık konularında gereksinim duydukları desteği ve doğru bilgileri alabilmeleri için çocukların ve gençlere danışmanlık yapılması, yönlendirilmesi ve yardım edilmesi de önemlidir. Bu konularla ilgili olarak mülteci kabul merkezinin hemşirelerine danışabilirsiniz! Tartışmak için cesurca zaman ayırın!

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service